

Posudek bakalářské práce:

Anna Voříšková: Motivace skautských vedoucích, FHS UK, 2009

Předložená bakalářská práce se zaměřuje na činnost vedoucích skautských oddílů a to speciálně na jejich vychovatelskou motivaci. Skautské hnutí má u nás historii dlouhou téměř 100 let. Jeho činnost byla opakovaně přerušovaná jak nacisty, tak komunisty, opětovně se obnovovalo a vstupovalo do výchovy dětí ve volném čase. I když základní myšlenky skautingu zůstávaly zachovány, formy práce se měnily jednak podle potřeb a zájmů dětí, jednak podle zájmu společnosti a jejího vývoje. Sama tato zkušenost je historicky zajímavá a předloženou bakalářskou studii považuji po stránce tematické za podnětnou. Autorka sama prošla dětským oddílem a po léta pracuje jako vedoucí oddílu turistické mládeže. Má dostatek osobní zkušenosti s mimoškolní výchovou dětí v přírodě.

Studie má kromě úvodu 2 části – teoretickou a empirickou, shrnutí (celkem 51 str.) a řadu dobře volených příloh. (dalších cca 30 str.). Psána je přehledně a s pochopením pro složitou výchovnou problematiku dnešních dětí.

V úvodní kapitole charakterizuje cíle a myšlenkové základy skautské organizace s využitím oficiálních dokumentů jak Českého Junáka, tak mezinárodních skautských organizací. Charakteristika je někdy stručná, ale celkem přiměřená. – pouze Tabulka na str. 3 je obtížně čitelná. Autorce nešlo o studii historickou, ve které by sledovala 100 let vývoje skautingu ve světě. Zatímco původně se mluvilo o organizaci dětí, dnes se používá pojem „mladí lidé“. Mimochodem 3 základní skautské povinnosti se pozoruhodně shodují s Bolzanovými myšlenkami o povinnostech akademiků, jak je u nás formuloval před 200 léty.

Úvahy u činnosti dvou autorit – Svojsíka jako předválečného zakladatele a Foglara jako zkušeného praktika skautské výchovy jsou psány s pochopením. Svojsík vytvořil osobitou českou organizaci a nebyl pouhým epigonem anglického vzoru. Autorka z jeho historických knih postihla tento originální moment. U Foglara zůstává nevysvětlený úspěch jeho klubů, které inspiroval před válkou a vlastně i jeho vynález komiksů, které předběhly dobu a inspirovaly generace dětí stejně jako jeho dětské

romány Výklad dnešních metodických postupů („skautská stezka“) je poměrně stručný a asi odpovídá stavu, kdy pro mnohé vedoucí to je jistá novinka.

Z úvah o dnešním skautingu by stál za zmínku fakt, že v předválečné době vedli mnoho oddílů učitelé, tato kategorie dnes téměř vymizela. I to má jistě své důsledky pro styl výchovy.

V empirické části se autorka opírá o dotazníkové šetření mezi skautskými činovníky. Je si vědoma, že její soubor nemůže být zcela reprezentativní, ale je pouze sondou do současného stavu. Použitý dotazník byl poměrně rozsáhlý, ale zdá se, že byl vyplňován odpovědně a se zájmem. Pravděpodobně z časových důvodů neprovedla jakýsi předpokus, který by možná vedl k některým změnám položek Data jsou zpracována poměrně jednoduchou statistikou a na některých místech by si zasloužila podrobnější rozbor. a konfrontaci získaných dat

V grafu 9 na str. 29 a v několika dalších je popis údajů na obou osách nepřesný. Interpretace nálezů je střízlivá a autorka postřehla některá rizika jako např. jistou tendenci k přecenění zábavnosti programů a mnohdy i obtížný výběr vedoucích, což je pro jejich motivaci negativní. Místy se mísí rozbor skupinových nálezů s kvalitativními údaji od některých jedinců. Mohl by to být námět pro další třídění vedoucích (mnohdy originálních)

K diskusi při obhajobě by bylo užitečné zvážit možné další postupy, práce by stála za rozšíření a zároveň na zamyšlení nad možnostmi výchovy dětí ve volném čase, který je v poslední době často omezen, a jak se s tímto handikepem vyrovnávat – u dětí i u vedoucích Bylo by vhodné zvážit speciální metodu pro odhad struktury motivů vedoucích?

Závěr: Předloženou bakalářskou práci Anny Voříškové doporučuji k obhajobě. Soudím, že odpovídá předepsaným požadavkům a hodnotím ji stupněm dva (s možností změny podle průběhu obhajoby)

Praha, 3. 2. 2009

Václav Břicháček
